

**СНАЖНА
МОДРИЧА!**

**ИЗВЈЕШТАЈ И ПРОГРАМ
САВЕЗА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА
МОДРИЧА**

**Снага
Српске!**

Снага Српске!

ПРОГРАМ

САВЕЗА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА

МОДРИЧА

2016 – 2020.

август 2016.

Програм желимо започети сјећањем на покојног Милана Јелића, председника Републике Српске, који је оставио снажан печат у функционисању наше општине. Радећи у привреди, спорту и државним институцијама, познат као хуманиста и човјек добре воље, допринио је да се Модрича наметне као важна средина у Републици Српској и шире.

Дао је значајан допринос друштвеном, економском и политичком развоју наше општине, а за вријеме док је био председник, остао је упамћен као неко ко је сачувао полицију Републике Српске.

Његове идеје биле су модерна и развијена Модрича у којој ће бити мјеста за све људе без обзира на оно што нас чини различитим.

Због тога желимо наставити према циљу који смо заједно поставили, а овај увод подсећа нас на оно што смо зацртали и на Милана Јелића, искреног пријатеља и човјека кога је ова средина као таквог познавала.

ДР МИЛАН ЈЕЛИЋ

1956-2007.

СНАЖНА МОДРИЧА!

 МЛАДЕН Крекић
за начелника **Модриче**

Снага Српске!

 СНСД

СНАЖНА МОДРИЧА!

1. Никола
Савић

2. Аленка
Иловчевић

3. Вид
Стојановић

4. Озрен
Савичић

5. Рада
Јанковић

6. Јован
Мишић

7. Боја
Лугоња

8. Рајко
Живковић

9. Тамара
Стојановић
Бојковић

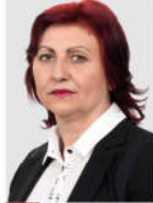
10. Радван
Милинковић

11. Ружица
Лазић

12. Рајко
Брадашевић

13. Александра
Божић

14. Ненад
Татић

15. Марко
Видаковић

16. Ружица
Пандуревић
Стојић

17. Боро
Бјелић

18. Боса
Новаковић

19. Саво
Бамбуловић

20. Ново
Благојевић

21. Нада
Лазић

22. Дејан
Стојановић

23. Слађана
Станковић

24. Петко
Станковић

25. Данијел
Кривошија

26. Данијела
Мишић

27. Дејан
Каишаревић

28. Тања
Симић

29. Дејан
Ђуковић

30. Жељко
Антић

31. Мара
Милошевић

32. Борислав
Кojiћ

Снага Српске!
 СНСД

САДРЖАЈ

УВОД	9
ЛОКАЛНА УПРАВА	10
ИНФОРМИСАЊЕ ГРАЂАНА О РАДУ ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ	12
БОРАЧКО – ИНВАЛИДСКА ЗАШТИТА	14
КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	17
ПУТНА ИНФРАСТРУКТУРА	19
ЈАВНА РАСВЈЕТА	20
ДРУШТВЕНИ ОБЈЕКТИ	21
ТУРИСТИЧКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ	22
ПРИВРЕДА	23
ПОЉОПРИВРЕДА	28
СТОЧАРСКА ПРОИЗВОДЊА	28
ВОЂАРСКА ПРОИЗВОДЊА	29
ПОВРТАРСКА И РАТАРСКА ПРОИЗВОДЊА	30
ПЧЕЛАРСКА ПРОИЗВОДЊА	31
ПОЉОПРИВРЕДНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ	31
ОДРЖАВАЊЕ „ЗИМСКЕ ШКОЛЕ“ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНИКЕ	32
НАГРАДА „СЕОСКИ ПРЕДУЗЕТНИК“	32
ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ	33
ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	34
БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ	40
ЗАКЉУЧАК	43

УВОД

Општинска организација Савеза независних социјалдемократа Модрича (СНСД) формирана је 19. фебруара 1998. године.

СНСД у Модричи је био свјестан многих промашаја и лоше владавине како у локалној власти тако и у Републици те је приступио ширењу идеје социјалдемократије у општини Модрича кроз укључивање људи у странку.

Данас Општинска организација СНСД има преко 3000 чланова и три узастопне побједе на локалним изборима. Први пут власт на локалним изборима у Модричи СНСД је освојио 2004. године са 5120 гласова за начелника, 2008. са 8020, а 2012. са 8150. Битно је истаћи да је повјерење грађана начелник добијао свих протеклих година, да је то повјерење расло и да је разлика у односу на другопласираног кандидата заиста била убједљива и увјерљива. Такође, повјерење код грађана је имала и странка Савеза независних социјалдемократа која је на локалним изборима 2004, 2008. и 2012. године добијала највећи број гласова.

Дакле, Савез независних социјалдемократа је странка која у Модричи води локалну заједницу од 2004. године радећи плански на развоју општине и побољшању положаја њених грађана.

У току дугогодишњег вршења власти у Модричи, СНСД је одговорним и програмским дјеловањем учинио да се општина може сврстати у развијене општине. Поред многобројних изазова и проблема са којима су суочене све локалне заједнице, у Модричи се осјећа побољшање и напредак. Тим који су грађани препознали и изабрали, својом визијом, идејама и трудом кроз реализацију конкретних пројеката учинио је да обичан човјек у свакој мјесној заједници осјети да се боље и лакше живи.

Рационалним располагањем и одговорним трошењем буџетских средстава ова општина се данас сматра једном од најстабилнијих општина, што на одређен начин потврђује исправност у вођењу овакве политике.

Као одговорна странка желимо да кроз програм представимо планове за наредни период. Започети пројекти треба да се заврше, а на основу исказаних потреба грађана многе нове пројекте треба реализовати. Овим се испуњава и наша обавеза да одговоримо на потребе грађана и остваримо заједнички циљ сталног напретка у свим областима.

Програмом желимо грађанима поднијети извјештај шта смо урадили у протеклом периоду и упознати их са плановима за наредни период који ће унаприједити нашу општину.

ЛОКАЛНА УПРАВА

Модрича је 2006. године добила нову, опремљену и усељену зграду општине у којој се налазе сви општински органи управе на једном мјесту, док су у претходном периоду били смјештени на више различитих локација.

Пружање услуга прилагођено је потребама и захтјевима грађана на начин да су сви органи електронски увезани одговарајућим програмима ради бржег и лакшег рјешавања предмета.

Међусобно су увезане све мјесне канцеларије на подручју општине Модрича (Врањак, Дуго Поље, Милошевац, Скугрић и Модрича) са Министарством управе и локалне самоуправе, тако да се у свакој од њих могу добити сви изводи и увјерења из било које општине у Републици Српској, као и са подручја општине Модрича.

Изграђена је, опремљена и усељена Мјесна канцеларија у Врањаку и адаптиране мјесне канцеларије у Дугом Пољу и Скугрићу.

Опремљена и усељена нова зграда Општине

Новоизграђена зграда Мјесне заједнице Врањак I и Мјесна канцеларија

Пружање услуга у шалтер сали је прилагођено потребама и захтјевима грађана у смислу радног времена (радно вријеме без паузе и продужено радно вријеме до 16 часова, 3 дана у седмици), као и све остале услуге, копирање, административне таксе, потребни обрасци и разни захтјеви. Општинска управа је опремљена савременим рачунарима и осталом опремом, међусобно је увезана и све се обавља електронским путем.

Стална обука службеника је свакодневна потреба како би се могло ефикасно одговорити захтјевима грађана и унаприједити пружање услуга. Основни и стални циљ је побољшање пружања услуга и задовољство грађана.

Неки од наведених побољшања су електронско издавање извода и увјерења из матичних књига, издавање одобрења за рад у једном дану и других увјерења о којима се воде евиденције, те скраћивање рокова рјешавања предмета, усклађивање и смањивање општинских административних такси.

Као доказ да је општинска управа посвећена грађанима, побољшању пружања услуга и задовољства грађана, јесте добијање Цертификата ИСО 9001:2008 који се сваке године провјерава и потврђују, а последња потврда је извршена јула 2016. године.

Шалтер сала општине

Сертификат ИСО 9001:2008

Стога је, радећи на овакав начин, општина Модрича постала препознатљива по модерној управи заснованој на принципима отворености, ефикасности, професионалности и партиципацији грађана у процесу доношења одлука.

ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- Основни циљ је стално побољшање пружања услуга и повећање задовољства грађана.
- Наставити са модернизацијом управе у смислу савременије рачунарске опреме и усавршавању електронских програма обраде предмета и издавања увјерења.
- Стручно и професионално рјешавање предмета у знатно краћим роковима од законских.
- Омогућити радно вријеме шалтер сале да буде од 7 до 16 часова, свакодневно.
- Адаптирати Мјесну канцеларију Милошевац.
- Стална обавеза је обука и стручно усавршавање општинских службеника, као и повећање степена школске спреме.
- Задржати модрену и професионалну управу што ће бити потврђено провјером и Сертификатом ИСО стандарда.

ИНФОРМИСАЊЕ ГРАЂАНА О РАДУ ЛОКАЛНЕ УПРАВЕ

Рад општине је потпуно јаван и доступан грађанима, а информације благовремене и објективне. Сваки догађај прати и објављује Радио телевизија Републике Српске, као и најповољнија приватна телевизија која се бира путем тендера, те Радио Модрича, Новинска агенција „Срна“ и новинари штампаних медија.

Општинска управа користи бројна властита средства информисања као што је веб страница, билтен, годишњак, брошуре, леци, огласна табла, обавјештења, јавни позиви...

Видовдански годишњак општине

Билтен општине

Посебан значај у информисању грађана о раду општинске управе има веб страница општине која је израђена и објављена 2005. године на ћириличном и латиничном писму, а урађена је са основним информацијама о општини на енглеском и њемачком језику.

Нова тј. редизајнирана веб страница објављена је 2010. године на оба писма, да би иста 2013. године била објављена и на енглеском језику. Имајући у виду, да се у овој области стално постижу одређене новине у самом изгледу, начину постављања и претраживања, 2016. године поводом Дана општине – Видовдана објављена је поново најновија веб страница која је технички и дизајнерски напреднија у односу на претходну. Страница је објављена на ћириличном и латиничном писму, а у изради је и верзија на енглеском језику. Дневно је ажурна и извор је информација за велики број грађана широм свијета, а само у 2015. години страницу је посјетило 81700 посјетилаца.

Веб страница општине

Брошуре и леци

Општина Модрича од 2014. има званичну фејсбук и твитер страницу на које поставља важне информације о раду Општинске управе, Начелника општине и Скупштине општине.

Од 2005. године општина Модрича је формирала и оспособила службу за односе с јавношћу која плански припрема, прати и објављује све догађаје и информације које организује Општинска управа, Начелник општине и Скупштина општине.

ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- Све активности општине које имају општи интерес ће бити медијски праћене, јавно објављене и доступне грађанима.
- Како би се остварио претходни циљ користити ће се сва расположива средства јавног информисања како би информације о раду општине биле благовремене, доступне и објективне.
- Користиће се што већи број екстерних средстава информисања (електронских и штампаних) у зависности од финансијских могућности.
- Радио телевизија Републике Српске је на располагању за праћење и објављивање свих активности општине.
- Посебно ћемо усавршавати и проширивати кориштења свих властитих средстава јавног информисања (веб страница, билтен, годишњак, леци, брошуре, огласна табла, обавјештења, јавни позив....)
- Служба за односе с јавношћу општине Модрича наставиће са усавршавањем и оспособљавањем у функцији грађана.
- У наредном периоду израдити и усвојити нову комуникацијску стратегију општине Модрича.

БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКА ЗАШТИТА

Општина Модрича је у протеклом периоду посебну пажњу поклањала породицама погинулих бораца (ППБ), ратним војним инвалидима (РВИ) и борцима Војске Републике Српске (ВРС).

Све ППБ и РВИ од I до IV категорије према Ранг листи за стамбено незбринуте породице општина Модрича је стамбено збринула, а инвалиднине и пензије се редовно исплаћују. Стамбено збрињавање је извршено тако што је изграђена и усељена стамбена зграда са 24 стана за 24 ППБ и РВИ вриједности 907.343,74 КМ и за 35 породица су исплаћена бесповратна новчана средства за стамбено збрињавање у износу од 235.247,80 КМ.

Изграђена зграда „24 стана“ за ППБ и РВИ   Обилазак породица ПБ поводом Видовдана – Дана општине

У сарадњи са Министарством рада и борачко-инвалидске заштите заједничким средствима купљена су два стана за двије ППБ у износу од 85.000 КМ. Из Фонда напуштене имовине, након што су враћени општини Модрича, додијељена су четири стана за четири ППБ. Такође, за три ППБ додијељене су три монтажне кућице, које су од Владе Републике Српске пренесене на општину Модрича, а изграђена је и 1 кућа за логораша у вриједности од 41.025,88 КМ.

Модрича је прва општина у Републици Српској која је омогућила право власништва за 94 стамбене јединице за ППБ и РВИ.

Изграђен је споменик погинулим борцима из посљедњег одбрамбено-отаџбинског рата за МЗ Модрича 3 и Модрича 5 и постављено спомен-обилежје у Боровом Пољу, а у току је изградња спомен-собе у Корпивни.

Општина Модрича, јавне установе и предузећа, сваке године улажу огромне напоре тако што за сву дјецу ППБ са завршеном високом школском спремом омогући да одраде приправнички стаж, волонтерски или прими у стални радни однос укупно запослено по том основу 41 лице.

Борци ВРС I и II категорије од 2007. године први пут имају право на годишњи борачки додатак, а од 2012. борци I до V категорије старији од 60 година и право на мјесечни борачки додатак.

Општина Модрича је међу првима у Републици Српској 2005. године донијела Одлуку о допунским правима бораца, ППБ и РВИ којом је утврђено право на новчану помоћ за: учбенике, превоз ђака, екскурзије, увођење воде и струје, једнократне новчане помоћи за болничко и бањско лијечење, сахране, плаћање станарине, издавање грађевинске дозволе и стамбено збрињавање.

Из општинског буџета за борце, ППБ и РВИ за остваривање права из наведене одлуке од 2005. до 2016. године за подручје општине Модрича издвојен је износ од 2.029.376 КМ.

Сва дјеце ППБ и РВИ од I до IV категорије која студирају имају право на општинску стипендију без рангирања.

Првобитно приоритет је било школовање и стамбено збрињавање дјеце и ППБ и РВИ од I до IV категорије. Последњих година, приоритет по Општинској одлуци о допусним правима је побољшање положаја бораца ВРС и ратних војних инвалида нижих категорија од V до X категорије, као што су новчане помоћи за увођење и прикључак воде и струје, право на стамбено збрињавање, болничко и бањско лијечење и накнаде на име сахрана. Поред наведене одлуке Начелник општине је по указаној потреби донио одлуку да се свим ППБ одобри додатна помоћ за прикључак на канализациону мрежу, као и помоћ за најугроженије породице за пркључак на водоводну мрежу.

Пријем ППБ и РВИ поводом Видовдана – Дана општине

Пријем представника Удружења протеклог одбрамбено-отаџбинског рата

Поред пружања финансијске помоћи ППБ и РВИ, од 2005. године у име Начелника општине Модрича у поводу Дана општине – Видовдана редовно се врше посјете свих ППБ и РВИ I категорије.

Последњих неколико година у поступак стамбеног збрињавања активно су укључене мјесне борачке организације и Општинска борачка организација, који предлажу породице бораца ВРС, ППБ и РВИ за стамбено збрињавање.

Општина Модрича је активно учествовала у обиљежавању свих значајних датума за Републику Српску (као што је обиљежавање Дана Републике, обиљежавање пробоја Коридора, Дана побједи над фашизмом и друго), као и других важних датума за општину Модрича који су везани за догађаје из протеклог одбрамбено-отаџбинског рата.

Остварена је изузетно добра сарадња са Општинском борачком организацијом и мјесним борачким организацијама, као и другим удружењима из одбрамбено-отаџбинског рата, а у поводу Дана општине – Видовдана, божићних и новогодишњих празника, одржавају се редовни приједи ових категорија код Начелника општине.

Начелник општине и надлежно одјељење за општу управу имају сталне контакте на терену са породицама бораца, ППБ и РВИ и имају међусобно изузетно добру сарадњу.

ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- Општина Модрича ће посебну пажњу посветити и наставити активности на побољшању положаја и рјешавању питања из свих области за борце, ППБ и РВИ, а то су активности на стамбеном збрињавању и активности на побољшању услова становања.
- Кроз пројекат ЦЕБ-2 чија изградња треба започети до краја 2016. године стамбено ће се збринути 2 породице погинулих бораца. Овим пројектом предвиђена је изградња 22 стамбене јединице за становнике колективног центра, од којих су двије стамбене јединице предвиђене за рјешавање стамбеног питања за двије ППБ. Наведеним пројектом предвиђена је изградња стамбене зграде са 15 станова за кориснике алтернативног смјештаја и становнике индивидуалног закупа.
- Станови које општина преузме као напуштену имовину бити ће додијељени ППБ и РВИ у циљу њиховог стамбеног збрињавања.
- Наставити ће се активности да се свој дјечи ППБ са завршеном високом школском спремом омогући да одраде приправнички стаж, као и активности на сталном запошљавању ове категорије, без обзира на школску спрему. Општина Модрича, као и до сада, ће дати максималан допринос за подстицаје у запошљавање и samozapošljavanje бораца, ППБ и РВИ.
- Према потребама са којима се сусрећемо, општина ће проширити права по основу Одлуке о допунским правима бораца, ППБ и РВИ.
- Посебан приоритет ће бити борци ВРС чија права ће бити проширена на општинском нивоу, а за исте ћемо тражити и дати подршку и на републичком нивоу. Права из области школовања дјете, бораца ВРС и РВИ ће бити основни задатак општинске управе, затим стамбено збрињавање и побољшање животног стандарда.
- У наредном периоду у МЗ Модрича 4. изградити споменик погинулим борцима ВРС у последњем одбрамбено-отаџбинском рату. Санирати споменике из протеклих одбрамбено-отаџбинских ратова од значаја за локалну заједницу и изградити спомен собу у Скугрићу.

КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

У периоду од 2008. године општина је кренула активно у рјешавање проблема водоснабдијевања и канализације у новим насељима. Постигнут је договор са Владом републике Српске која је прихватила да нашој општини, из развојног програма, додијели 5 милиона конвертибилних марака на бесповратној основи, а да преостала средства обезбиједи општина путем кредита преко Инвестиционо-развојне банке по веома повољним условима.

Године 2009. потписан је први уговор о изградњи 27 километара водоводне мреже и тај посао у потпуности је завршен. 2010. године завршена је изградња потисног вода који доводи питку воду у главни резервоар за воду на Мајни који је 15 пута већи од резервоара који се до тада употребљавао. Предност нове водоводне мреже у новим насељима, у односу на привремене прикључке, које су раније мјештани тих насеља користили, јесте што грађани имају квалитетније снабдијевање водом и у знатно већем капацитету, а нови потисни цјевовод и велики резервоар помажу како новим насељима тако и ужем градском простору да воду имају у довољним количинама. Од 2014. године у употреби су и два нова изворишта која су се налазила у кругу Рафинерије и тиме је ријешен проблем рестрикција воде у љетном периоду када је већа потрошња од уобичајене.

Изградња канализационе мреже

Изградња водоводне мреже

У јесен 2014. године завршена је изградња и канализационе мреже за нова насеља и у току је прикључење домаћинстава на канализациону мрежу.

У наредном периоду општина Модрича планира да изгради канализацију у следећим насељима:

- **Насеље „Храст“ у МЗ Модрича 3;**
- **Добор насеље у МЗ Модрича 4;**
- **Насеље Вишњик у МЗ Модрича 4;**
- **Таревачка улица у МЗ Модрича 2;**
- **Новосадска улица у МЗ Модрича 2;**
- **Наставити са израдом кућних прикључака на канализациону мрежу у новим насељима.**

Проблем суше и несташице воде за пиће је такође присутан и по селима. У појединим мјесним заједницама покренута је иницијатива и реализовани су пројекти на изградњи артерских бунара чиме би се трајно ријешило проблем несташице воде за пиће за мјештани и

њихова домаћинства. Општина је изразила спремност да настави са изградом артерских бунара и у наредном периоду на мјестима гдје се утврди да постоје извори са довољним количинама питке воде.

Треба посебно поменути проблем са поплавама које су нас задесиле, са катастрофалним посљедицама, како 2010. године тако и 2014. године. Напомињемо да се за вријеме поплава највише нашло на удару насеље Добор у МЗ Модрича 4 када је нанесена велика материјална штета. У 2010. години изграђен је одбрамбени насип у дужини од око 2 километра, тај исти насип је, после поплаве 2014. године поново саниран и изграђен са вишом котом прелива. Такође, општина има урађену пројектну документацију за одводњу оборинских вода у ријеку Босну, али његова изградња износи преко 3,5 милиона конвертибилних марака.

Општина је изградила и препумпну станицу у улици Солунских бораца са одводњом у Добрињски канал, чиме је ријешен проблем плављења насеља Чворкуша, а вриједност тих радова износи око 250.000 КМ.

Јавна Установа «Воде Републике Српске», а на иницијативу општине Модрича, 2015. године завршили су комплетну реконструкцију Западног латералног канала са притокама Срнава, Толиса и Добриња и тај пројекат је износио око 2,2 милиона конвертибилних марака.

Реконструкција западног латералног канала

Одбрамбени насип у насељу Добор у МЗ Модрича 4

Планирано је да у наредном периоду:

- Општина Модрича знаће средства и могућности за изградњу кишне канализације за градско подручје;
- Јавна установа „Воде Републике Српске“ изграде велики насип око цијелог насеља Добори у МЗ Модрича 4 као и регулације корита ријеке Босне, узводно од насеља (процијењена вриједност радова је око 8 милиона конвертибилних марака).

ПУТНА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју општине Модрича налази се 45 км магистаралних путева и 18 км регионалног пута. Магистралним и регионалним путевима управља ЈП „Путеви РС“ које обезбјеђује одржавање, заштиту и развој истих. Управљање, грађење и одржавање локалних и некатегорисаних путева, као и градских улица је у надлежности општине Модрича.

Када говоримо о изградњи и модернизацији, односно асфалтирању путева и улица, с правом можемо бити поносни на урађено у протеклом периоду. Мржу локалних путева на подручју општине Модрича чине локални путеви у укупној дужини од 190,50 км, од чега је 125,70 км асфалтираних и 64,80 км макадамских. Мрежу градских улица чине улице укупне дужине 66,50 км, у којој су укључене и улице у новим насељима. Од тога 31,50 км је асфалтираних, а 35,00 км макадамских улица. У некатегорисане путеве убрајају се путеви укупне дужине 230 км, од којих је 81,50 км асфалтирано, а 148,50 км неасфалтираних некатегорисаних путева.

Путеви према Дугој њиви

Из горе наведеног видљиво је да на територији општине Модрича има око 500 км путева због чега наша општина спада у ред локалних заједница које имају веома разгранату путну мрежу. Од 2004. године велики број путева и улица је асфалтиран, а највећу корист од тога имају грађани, посебно из сеоских мјесних заједница јер је свака повезана са градом асфалтним путем. Захваљујући томе, данас људи из најудаљенијих дијелова општине за петнаестак минута возилом стигну у центар града. Врхунац свега било је асфалтирање свих приступних путева према Дугој њиви и Липи у дужини од око 50 км.

У 2016. години, послје катастрофалних поплава из 2014. године и клизишта која су тиме проузрокована, завршена је санација свих путних праваца према Дугој њиви, а из кредита који је Влада РС по веома повољним условима од Свјетске банке прослиједила према општинама.

Прва кружна раскрсница у Модричи

Уређење паркинг простора и интерних саобраћајница из обухвата РП "Тржница"

Пројекти на које смо јако поносни, поред асфалтирања великог броја градских улица и сеоских путева, јесте и изградња прве кружне раскрснице на територији наше општине. Такође, приступило се и уређењу паркинг простора и интерних саобраћајница из обухвата РП „Тржница“ укупне површине око 10.000 м². Средства су обезбијеђена из кредита Свјетске банке преко Владе РС по веома повољним условима.

У наредном периоду планирано је да се уради:

- **Изградња нове пјешачке зоне у улици Светосавска и изградња трга др Милан Јелић, за што постоји већ урађена просторно-планска документација;**
- **Израђена је одговарајућа пројектна документација за асфалтирање свих улица у новим насељима и у плану је да се у наредном периоду (тамо гдје је завршена канализација) приступи, у сарадњи са грађанима, асфалтирању улица у тим насељима;**
- **Наставити на актиностима модернизације и асфалтирања сеоских путева у сарадњи са мјештанима;**
- **У наредном периоду планира се и санација сеоских путева који су били оштећени од клизишта и поплава;**
- **Изградња заобилазнице за коју постоји израђена пројектна документација (информације са којима располажемо говоре да је Влада РС из дијела кредита за који се задужила Република Српска ставила у један од приоритета и изградњу заобилазнице);**
- **Такође, изградња коридора 5ц, који пролази непосредно кроз нашу општину је од прворазредног интереса за наш град и сада је већ извјесно да ће се ускоро приступити и реализацији тог пројекта;**
- **Изградња кружне раскрснице код ресторана „Палас“ у Модричи.**

ЈАВНА РАСВЈЕТА

Једна од значајнијих активности била је и изградња рефлектора на стадиону „др Милан Јелић“ у вриједности 850.000 КМ, уређење паркинг простора и уградња столица на западној трибини. За ове радове средства је обезбиједила Влада Републике Српске у износу од 1,1 милион КМ.

На плану увођења уличне расвјете постављено је око 3500 уличних свјетиљки и обезбијеђено је да у свакој мјесној заједници буду освијетљени центри насеља, као и многе улице тако да улична расвјета више није само привилегија града него и људи који живе на селу.

Километри нових уличних светиљки

На подручју општине Модрича тренутно има око 4000 свјетилки уличне расвјете, а од 2005. године па до данас уведено је 3500 нових свјетилки. Од тога 1.030 је на подручју МЗ Модрича 1 и 2, 795 на подручју МЗ Модрича 3, 4 и 5 и 2170 на подручју сеоских мјесних заједница.

План за наредни период је да се уместо класичне расвјете ради на постављању ЛЕД расвјете, чиме би се оствариле уштеде у потрошњи електричне енергије и преко 50 %. Такође, планирано је и да се настави са увођењем нове расвјете и одржавањем постојеће по свим мјесним заједницама на територији општине Модрича, а у складу са приоритетима.

ДРУШТВЕНИ ОБЈЕКТИ

У протеклом периоду извршена је изградња, реконструкција и санација великог броја друштвених објеката у области администрације, здравства, културе, спорта, образовања, религије и др.

Изграђена је 2010. године: зграда за породице погинулих бораца и ратне војне инвалиде са 24 стана; објекат дневног центра за дјецу са посебним потребама; 15 кућа за породице чији су објекти страдали од клизишта; централни блок Дома здравља са амбулантом породичне медицине, физикалном медицином и лабораторијом; објекат за потребе мјесне заједнице, ФК и КУД-а у Скугрићу; Дом за мјесну заједницу у Врањаку; реконструисана је кино сала у Српском културном центру; санирани домови културе по мјесним заједницама; извршено је потпуно санирање и опремање просторије хитне службе дома здравља; завршена је изградња амбуланти у Скугрићу и Дугом Пољу; уређени су објекти свлачионица фудбалских клубова по селима; завршена је Црква у Вишњику; извршена је реконструкција објекта „Руске бање“ у Толиси уређени су сеоски стадиони и асфалтирани спортски терени, ограђена игралишта...

Завршена изградња Цркве у Вишњику

Изградња кућа породицама чије домове су уништила клизишта

У наредном периоду општина Модрича планира:

- Извршити проширење капацитета објекта Дјечијег обданишта;
- Изградњу стамбеног низа од 22 куће ради затварања колективног центра;
- Изградити стамбени објекат са 15 станова ради збрињавања корисника алтернативног смјештаја;
- Обезбиједити потенцијалне инвеститоре који би били заинтересовани за изградњу базена у нашој општини.

ТУРИСТИЧКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ

Један од најзначајних културно историјских потенцијала на подручју општине Модрича је **Добор кула**. Први у низу планираних пројеката је ревитализација Добор куле која је у 2011. години коначно очишћена од мина и заосталог наоружања из протеклог рата. У плану је и израда студије валоризације старог града Добора од стране Републичког завода за заштиту културно-историјских споменика, након чега је у плану аплицирање пројекта ка IPA – а фонду.

Спортско-рекреативни центар (СРЦ) „Ријечани“ смјештен у једном од најљепших дијелова Требаве, подручје општине Модрича, са Дугом њивом представља изузетан терен за развој излетничког, екскурзионог као и сеоског туризма. У плану је да се у наредном периоду уреди СРЦ „Ријечани“ и развије туризам на подручју општине Модрича као рекреативни, спортски, екскурзиони, излетнички, конгресни, религиозни и еко-туризам на подручју Дуге њиве и СРЦ „Ријечани“.

У наредном периоду планиран је и развој **сеоског туризма** којим ће се стимулирати сеоска домаћинства да прихвате најновије трендове кретања туриста који широм свијета све више прибјегавају активним видовима туристичке понуде који се углавном одвијају у природним амбијентима (планине, брда, ријеке) гдје угођај бива потпун уз боравак у топлом сеоском дому, домаћу храну и пиће.

Добор кула

СРЦ Ријечани

ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- Уређење 10 бунгалова (кућица), централног објекта СРЦ Ријечани;
- Унаприједити инфраструктуру за развој спортско-рекреативног, излетничког и екскурзионог туризма на подручју Дуге њиве и СРЦ „Ријечани“;
- Реконструкција Добор куле и изградња додатних садржаја;
- Створити услове за развој сеоског туризма и религиозног туризма;
- Очуване и унапређене еколошке, културолошке и друге вриједности у сеоским насељима;
- Повећана производња и бољи пласман пољопривредних производа, предмета домаће радиности и производа старих заната, кроз пансионску и ванпансионску потрошњу;
- Заштићени природни и културни ресурси на подручју општине Модрича кроз спречавање нарушавања природног амбијента и очување традиционалне народне архитектуре, етнографских елемената, начина живота и рада, обичаја, фолклора и др.

ПРИВРЕДА

Од 2005. године привредном развоју општине Модрича се приступило плански. Усвојена су и имплементирана два стратешка плана економског развоја општине, први за период 2005 - 2009. и други за период 2010 - 2014. године.

Тренутно је у припреми израда Стратегије интегрисаног развоја општине Модрича 2017 - 2026. године, која ће обухватити економску и друштвену сферу, али и аспекте заштите и побољшања животне средине и просторног уређења.

Локални економски развој је процес у којем партнери из јавног, приватног и невладиног сектора раде заједно како би створили боље услове за економски раст и запошљавање с циљем унапређења квалитета живота за све.

Стратешким планирањем локалног економског развоја општинска управа је постала истински сервис локалне пословне заједнице и њен поуздан развојни партнер. У буџету општине обезбијеђена су средства за локални економски развој која су кориштена искључиво за имплементацију пројеката из Стратегија.

У протеклом периоду реализован је низ пројеката којима се настојао створити што повољнији амбијент и како би се олакшало пословање постојећих привредника, али привукли и нови инвеститори те тиме омогућило отварање нових радних мјеста и запошљавање радника.

Од 2005. године до данас смо имплементацијом пројеката из Локално-економског развоја настојали да поред Рафинерије уља створимо групу малих и средњих предузећа која ће такође дати велики допринос развоју општине и новом запошљавању. Обзиром на скучено БиХ тржиште тежило се ка томе да се развијају предузећа, јача њихова конкурентска моћ и извозни потенцијал која би своје производе и услуге пласирала на страно тржиште, прије свега европско па и шире.

- У том правцу у протеклом периоду финансијским износом од **59.610** КМ подржано је 10 малих и средњих предузећа и предузетника у **увођењу међународних стандарда квалитета** (ISO, HACCP, CE знак), што је један од предуслова за излазак на страно тржиште.
- За заинтересована правна лица и предузетнике је 6 година омогућен одлазак на **Сајам градње и становања у Беч** као и на друге сајмове у региону. Општина је платила закуп око 100 m² штанда те организовала Отворене дане модричке привреде и бројне сусрете са представницима БиХ амбасаде у Аустрији и аустријске Привредне коморе. Укупно је издвојено **204.900** КМ за закуп изложбеног простора, а у просјеку је излагало 8 модричких привредника који су остварили значајан раст извоза својих производа.
- У циљу промоције домаћих предузећа и пољопривредника и њихових производа и услуга те подстицње њихове сарадње са привредницима из окружења и шире од 2010. године општина у септембру мјесецу организује **Сајам привреде и сеоског предузетништва у Модричи** за што је до сада издвојено **129.687** КМ. Сајам је оцијењен као позитиван искорак у подршци развоју привреде, а са почетних 60-ак излагача прерастао у респектабилну сајамску манифестацију те је 2015. године на сајму излагало 230 излагача.

Сајам привреде и сеоског предузетништва

Такође, увели смо низ других новина којима се олакшала и поједноставила регистрација привредних субјеката и приступ информацијама, од увођења брзе процедуре (регистрације за један дан), смањење такси, затим оснивање Инфо центра за инвеститоре при Развојној агенцији општине Модрича, штампање разних брошура и инвестиционих сажетака.

Поред стварања повољнијег окружења за пословање у протеклом периоду давани су подстицаји директно привредним субјектима:

- Произвођачима обуће **субвенционисан је превоз радника** у укупном износу од **60.000** КМ,
- Након мајских поплава 2014. године **поплавленим привредним субјектима смо додијелили субвенције** у висини комуналне таксе на истакнуту фирму и комуналне накнаде те ослободили плаћања пореза на пријављене непокретности у укупном износу око 50.000 КМ,
- За пет производних предузећа је **субвенционисана камата** плаћена у 2015. години у износу од **42.265** КМ на кредите кориштене за набавку основних средстава и проширење производних капацитета,
- Као носиоцима највећег броја запослених произвођачима обуће смо издвојили одређена средства у пашалном износу **за преквалификацију и доквалификацију радника** – укупно издвојено **45.000** КМ.

Иако на бироу има значајан број незапослених КВ и ССС радника, ипак у привреди недостаје одређених стручних профила. Свих ових година смо настојали да уписну политику у средњој школи ускладимо са потребама привреде, тако да су поред осталих образовани кадрови хемијске, машинске, електро и пољопривредне струке, а у току је и образовање генерације обућарске и текстилне струке, што је веома тражено занимање обзиром на развијен сектор ове индустрије у Модричи.

Поред редовног образовања кроз пројекате намјењене за образовање одраслих смо обезбиједили сертификовану обуку кадрова за ЦНЦ оператере у металској и лакирере у дрвној струци.

С циљем унапређења образовања одраслих и побољшања могућности њиховог запошљавања у локалним фирмама усвојена је и Стратегија образовања одраслих 2016 - 2018, која ће у наредном периоду омогућити ефикасно планирање и управљање процесима образовања одраслих и кретањима на тржишту рада, повећати доступност програма образовања одраслих циљаним групама и створити повољан локални оквир за образовање одраслих у контексту (само)запошљавања.

Од 2005. године је отворено неколико пословних јединица привредних субјеката из Републике Српске и ФБиХ, углавном већих тржних центара као што су Кошута, Ђурић, Туш, Бинго, Робот, Конзум, Фортуна, који су запослили значајан број радника.

Општина Модрича, нажалост, нема у власништву објеката и посебних локација, које би могла понудити инвеститорима. Усвојили смо регулациони план „Предузетничка зона“ која је у већинском приватном власништву. Али зато смо били спремни да у сваком моменту заинтересованом инвеститору нађемо и препоручимо локацију или простор те га повежемо са власником локације односно пословног објекта и пружимо све информације око добијања дозвола, трошкова и рокова издавања истих.

Током овог периода аплицирали смо као апликанти или као партнери у пројекту на десетине пројеката за добијање средстава ЕУ те других страних и домаћих донатора.

Најзначајнији пројекти који су имплементирани:

- **Селективно прикупљање отпада** - набавка контејнера и канти за селективно прикупљање отпада (укупна вриједност пројекта **256.805** КМ, износ донације 214.483 КМ, донатор ЕУ, учешће општине 42.322 КМ);
- **Партнерство за ефективнију имплементацију ЛЕР-а** у оквиру кога су реконструисана 3 објекта у Јабучику (вриједност пројекта око **255.182** КМ, износ донације око 205.260 КМ, донатор ЕУ, учешће општине 49.922 КМ);
- **Пословно-предузетнички центар Јабучик** наставак претходног пројекта у коме је набављена мини линија за прераду воћа, поврћа и љеко биља, сушара и хладњача (вриједност пројекта **116.415** КМ, износ донације 91.919 КМ, донатор ИРБ РС, учешће општине 24.496 КМ);

Објекат и и хладњача Пословно-предузетничког центра Јабучик

- **Регулациони план Предузетничка зона** - израђен регулациони план за стару индустријску зону проширну са новим неизграђеним локацијама, укупне површине 182,27 ха (вриједност пројекта **147.452** КМ, износ донације 72.500 КМ, донатор СДЦ - швајцарска агенција за развој, учешће општине 74.952 КМ);
- **Реконструкција магацина штаба ТО** - урађен пројекат и легализација објекта намијењеног за покретање мањег бизниса (донација **15.000** КМ, донатор СДЦ - швајцарска агенција за развој);
- **Посавина-рај за лов и риболов** - изграђене 4 ловачке чеке, набављена фазанска дивљач, набављен моторни чамац за риболовце, уређене рибарске стазе у Модричком лугу, израђена мапа са означеним ловиштима и риболовиштима и постављен инфо пулт у граду (вриједност пројекта **54.000** КМ, донатор ЕУ 45.000 КМ, учешће општине 9.000 КМ);
- **Туристичка сигнализација** - постављање табли за све важније путне правце, мотеле, вјерске објекте и друге туристичке локације (вриједност 10.000 КМ, Министарство трговине и туризма РС);
- За **три модричка предузећа** која су претрпела штете у поплавама УНДП је одобрио донацију за опоравак од поплава у износу од **100.000** КМ;
- За подстицај страним инвеститорима који већ послују на простору БиХ и РС (износ донације **60.000** КМ, донатор **ФИПА Сарајево**).

За пројекат **Образовањем до запошљавања** износ одобрених средстава за Модричу је око **100.000** КМ, а једна од предвиђених активности је провођење обуке за кориснике и њихово потенцијално запошљавање у једном од предвиђених сектора обућарски, дрвопрерађивачки или пољопривредни као и набавка потребног дијела опреме за предузеће у коме се буде вршила обука.

Такође је одобрен пројекат **Економски опоравак и успостављање система за рано упозоравање од поплава на подручју регије Добој** који смо аплицирали са Омладинским комуникативним центром Бања Лука којим је предвиђена додјела одређеног броја пластеника поплавленим домаћинствима, вриједност око **94.000** КМ.

Са општином Рума из Србије смо аплицирали пројекат **Уређење слива ријеке Саве** за средства ЕУ из ИПА фондова за прекограничну сарадњу. За општину Модрича је предвиђена реконструкција корита ријеке Дусе, укупне вриједности **383.616** КМ.

Свих ових протеклих година смо користили сваку прилику и расположива средства да подржимо запошљавање радника са евиденције Завода за запошљавање.

Завод за запошљавање РС и Фонд за развој и запошљавање су имплементирали низ програма samozapošljavanja и запошљавања код послодаваца које је финансирала Влада РС као што су: запошљавање теже запошљивих категорија незапослених лица, Рома, повратника, РВИ и чланова породица РВИ и погинулих бораца, демобилисаних бораца, приправника високе стручне спреме, запошљавање у привреди и друге.

Само у последње три године у Модричу су са Бироа повучена средства за запошљавање у износу од **1.553.558** КМ и запослена су нова **482** радника са Бироа.

По Програмима на којима је имала право учешћа, општина је конкурисала и запошљавала одобрени број радника, најчешће су то били приправници са високом и вишом школом. Онда, када није имала право конкурисати, анимирала је привреднике на пријем радника и пружала им финансијску подршку за сваког запосленог радника, било у једнократном износу или мјесечно у процентуалном износу на исплаћену плату.

Све предузете мјере у протеклом периоду су превасходно имале за циљ смањење незапослености и повећање запослености, у чему се добрим дијелом и успјело јер и поред многих турбулентних година није дошло до смањења броја запослених, већ је **запосленост одржана на истом нивоу**.

Свакако, уложени напори и предузете мјере у протеклом периоду су имали позитиван утицај и на остварене **укупне приходе** на подручју општине Модрича, који су по завршном рачуну за 2004. годину износили 162.925.353 КМ, а 2015. године 233.618.724 КМ, што је **повећање од 43 %**.

Данас се на подручју општине Модрича код Пореске управе воде активна **1.129 правна лица и предузетника са повећањем од 33 %** у односу на 2004. годину када су била регистрована 852 пословна субјекта.

ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

У наредном периоду Модричу желимо као развојно оријентисану средину са искориштеним знањем младих образованих људи, подмлађену и привлачну за живот, средину са развијеном пољопривредном производњом и сеоским предузетништвом, малим и средњим предузећима, интересантну за домаће и стране инвеститоре.

Ради остварења циљева у наредном периоду ћемо:

- **Развијати Модричу у модерну, пословну и инфраструктурно изграђену средину,**
- **Стварати услове за развој малих и средњих предузећа као носиоца развоја општине,**
- **Подстицати развој конкурентне пољопривредне производње,**
- **Развијати предузетништво кроз подстицање самозапошљавања,**
- **Подстицати ново запошљавање у привреди и пољопривреди,**
- **Што боље искористити наш географски положај и добру инфраструктурну повезаност са цијелом регијом за привлачење инвеститора,**
- **Искористити што више средстава из европских фондова који ће према најавама бити доступни у наредном период,**
- **Покушати рјешити статус приватизованих предузећа која не обављају дјелатност, већ пропадају.**

ПОЉОПРИВРЕДА

Општина Модрича располаже са 22431 хектаром пољопривредних површина што је 61,73% укупне њене површине. Због тога су пољопривреда и рурални развој дефинисани као један од стратешких циљева развоја Општине.

Од 2005. године до данас радило се на унапређењу пољопривредне производње како кроз повећање обима тако и на повећању приноса по јединици површине односно по грлу. У овом периоду законска регулатива у овој области прилагођавала се законској регулативи у земљама ЕУ како би и наши производи могли да се нађу на тржишту ових земаља. Посебно се радило на унапређењу технолошких процеса, увођењу нових сортимената, побољшању расног састава сточног фонда.

СТОЧАРСКА ПРОИЗВОДЊА

Општина је 2005. године свим пољопривредним произвођачима пружила подршку, кроз финансирање дијела камата на кредите за набавку квалитетних стеоних јуница што је било неопходно да се поправи расни састав, а тиме и сточни фонд на подручју општине који је био готово уништен.

У том периоду набављено је 213 јуница за 67 пољопривредних произвођача и за све њих је финансирана камата у износу 3 - 4% зависно да ли је банкарска камата била 9 или 10%. Треба напоменути да је тада Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске преузело финансирање камате на кредите у износу од 6%. Општина је за овај пројекат уложила 96.285,10 КМ. Данас имамо око 20 респектабилних пољопривредних газдинстава која се баве производњом млијека, која побољшавају своје стадо из властите производње, као и једно привредно друштво из области производње млијека. Подстакнут је узгој квалитетно приплодних јуница у властитој производњи са 91.362 КМ односно подстакнут је узгој 688 приплодних јуница. Овдје треба навести да су 4 фарме испуниле захтјеве за извоз млијека у земље ЕУ.

Производња млијека по грлу је у просјеку порасла са 2400 на 2800 литара на годишњем нивоу, а екстра класа млијека са 35% је порасла на 77%.

Фарме на подручју општине Модрича

Тов јунади предњачи у сточарској производњи. Данас имамо 40 пољопривредних газдинстава који остварују приход од узгоја и продаје товних јунади. У овом периоду утовљено је и продано 2729 јунади односно 1638 тона јунећег меса. Ову производњу смо подстакли са 264.136 КМ.

Поред тога за све ове пољопривредне произвођаче обезбијеђено је 355,36 хектара под закуп државног пољопривредног земљишта, како би обезбиједили сточну храну за своја грла.

С обзиром да је развој говедарства условљен и расположивим обрадивим површинама општина је схватила и важност развоја ситног сточарства (свиње, овце) тако да је последњих година подстакла 16 пољопривредних произвођача односно 389 приплодних крмача са 11.520 КМ. Овчарство је везано за изразито рурално подручје општине Модрича и једина оправдана сточарска производња за ово подручје. Тако је подстакнуто 25 пољопривредних произвођача чија стада броје 40 и више грла женских јединки. До сада смо подстакли узгој 717 приплодних оваца са 16.570 КМ.

У протеклом периоду у сарадњи са Агенцијом за пружање стручних услуга у пољопривреди релизован је пројекат Стварање квалитетног приплодног материјала у говедарству. Циљ пројекта је био да се обезбиједи добра генетска основа за производњу млијека на властитим фармама, добар властити приплодни подмладак за побољшање квалитета властитог стада и тржиште, као и да се смањи увоз истог и одливање средстава.

ВОЋАРСКА ПРОИЗВОДЊА

Воћњаци заузимају 2299 хектара или 10,25% пољопривредних површина. У структури преовладава шљива, затим јабука, крушка... До данас општина је подстакла садњу 59.081 садницу и 1,8 хектара јагоде и малине у износу од 63.151 КМ.

Подстицаји за садњу воћа

У овој производњи знатно је унапредовала технологија производње захваљујући одржавању зимских школа за пољопривредне произвођаче гдје су ангажовани стручњаци из ове области. Посебно треба издвојити пројекат Унапређење воћарске производње на подручју општине Модрича гдје је у сарадњи са Пољопривредним институтом Бања Лука засновано 1,2 хектра воћњака код 6 пољопривредних произвођача. Значај овог пројекта је у томе што су ови воћњаци засновани према свим препорукама струке и надзором стручњака из Института. Вриједност овог пројекта је 10.000 КМ.

Са градњом прерађивачких капацитета на подручју општине (сушаре, дестилерија, погон за прераду воћа и поврћа „Јабучик“) ова производња ће још више добити на значају јер су створени услови да производи кроз прерађевине добију додатну вриједност.

ПОВРТАРСКА И РАТАРСКА ПРОИЗВОДЊА

Важност повртарске производње огледа се у томе што се може одвијати на мањим површинама уз остваривање високе добити. Општина Модрича је 2006. године у сарадњи са УГ „Боспер“ Тузла покренула пројекат Креирање нових радних мјеста у пољопривреди. Формиран је Производно едукативни центар (ПЕЦ) који је имао прије свега едукативни па тек онда производни карактер. Општина је урадила инфраструктуру (обезбиједила бунар, базен, струја и 24 пластеника за произвођаче). Кроз овај Пројекат прошло је око 100 произвођача поврћа на отвореном – краставца корнишона и око 35 произвођача у пластеницима. Произвођачи су се сусрели са новом технологијом производње краставца и уз стални надзор стручњака су оспособљени да могу самостално обављати ову производњу.

ПЕЦ је имао важну улогу у ширењу пластеничке производње на подручју општине Модрича. Ако се узме у обзир да је до 2006. године на подручју општине било око 2000м² под пластеницима, а да је данас та површина око 15000 м², може се рећи да ПЕЦ оправдао своје постојање.

Пластеничка производња

Како је порасла потражња за набавком пластеника, одлучено је да се подстиче набавка - градња нових пластеника и набавка опреме за њих. За ову намјену из Буџета су издвојена средства у износу од 5166,5 КМ. Сигурно би ова средства била и већа, али велики број донатора најчешћи вид подршке пољопривредним произвођачима даје кроз набавку пластеника.

Ратарска производња на нашем подручју је у функцији сточарске производње. Због малих посједа ова производња не може имати већи напредак кроз повећање обима, него само кроз повећање приноса по јединици површине. На овом простору присутне су сјеменске куће које дају материјал за постављање огледа како стрних жита тако и кукуруза. Праћењем стања огледних парцела стручњаци уједно и савјетују пољопривредне произвођаче тако да имамо задњих година знатно повећање приноса по јединици површине (пшенице са 3,5 тоне на 5 тона / ха, кукуруза за 5 т / ха на 7 и више тона / хектару). Одржавањем зимских школа пољопривредним произвођачима се стално указује на нова технолошка достигнућа, како их примијенити, као и значај плодореда и увођења других култура у производњу (соја, сунцокрет).

ПЧЕЛАРСКА ПРОИЗВОДЊА

Пчеларство на подручју општине Модрича је примјер добро организоване производње у погледу удруживања. Обзиром да су пчеле важне у пољопривредној производњи, да су њихови производи тражени на тржишту да се све већи број грађана одлучује да се бави пчеларством као извором прихода за своју породицу, општина је све то препознала и уврстила ову грану производње за остваривање подсицајних средстава.

До данас су дати подстицаји за 58 пчелара који имају 30 и више кошница односно 15649 кошница, а издвојено је 46.222,40 КМ.

Сајам меда и пчеларства

ПОЉОПРИВРЕДНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Како је дошло до унапређења пољопривредне производње указала се и потреба да се широј јавности представе произвођачи са својим производима. Тако су почели и да се организују сајмови и изложбе на подручју општине Модрича. Први су се модричкој јавности представили пчелари 2008. године са одржавањем Изложбе меда и пчелињих производа. До сада је одржано 8 изложби.

Већ 2009. године учињен је први корак на представљању пољопривредних произвођача кроз представљање мјесних заједница и њихових потенцијала. Наредне године укључили су се и модрички привредници па је манифестација Сајам привреде укључио и Изложбу стоке и сеоског предузетништва тако да се заокружила привредна слика Модриче па и шире.

Изложба стоке (музних грла и подмлатка) је посебно привукла пажњу како домаћих стручњака тако и страних. Према оцјенама страних стручњака изложена грла су високог квалитета и потенцијала тако да треба покушати да ова Изложба постане регионална, а по квалитету грла заслужује да буде и републичка.

Изложба стоке на Сајму привреде и сеоског предузетништва у Модричи

Још један сајам је побудио интересовање шире јавности, а то је Сајам руралног стваралаштва Таревци који је ове године одржан 7. пут за редом.

У пољопривредној производњи веома је важно праћење нових достигнућа па с тим у вези општина помаже пољопривредним произвођачима да посјете Међународни сајам пољопривреде у Новом Саду, а 2014. и 2015. године организовала студијско путовање у Словенију. Пољопривредни произвођачи мљекари су се упознали са стањем фарми у Словенији, исхраном музних грла као и спремањем хране за исхрану музних грла. С обзиром да је Словенија чланица ЕУ ова посјета је нашим пољопривредним произвођачима указала на све препреке које требају да превазиђу како би се и млијеко са њихових фарми могло наћи на тржишту земаља ЕУ.

ОДРЖАВАЊЕ „ЗИМСКЕ ШКОЛЕ“ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНИКЕ

Имајући у виду значај праћења технолошког напретка у области пољопривредне производње, општина у сарадњи са Пољопривредним институтом Бања Лука, Пољопривредним заводом Сарајево, Пољопривредним факултетом Бања Лука и Сарајево те стручњацима запосленим при Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, УНДП, Фарма пројекат и другима организује у зимском периоду низ предавања везано за сточарску, повртарску и воћарску производњу.

Поред тога и стручњаци из сјеменских кућа се придруже овим предавањима и упознају пољопривредне произвођаче везано за сјеменски материјал, технологију производње и заштиту пољопривредних култура.

Ове године након одслушаних предавања 45 пољопривредних произвођача је од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Ресор за пружање стручних услуга добило сертификат Фармер - произвођач млијека као неопходан услов за добијање Еуро-броја.

Зимска школа за пољопривреднике

НАГРАДА „СЕОСКИ ПРЕДУЗЕТНИК“

Да се води рачуна о пољопривредним произвођачима, њиховом напорном раду 2005. године уведена је награда Избор најбољег сеоског предузетника која се додјељује сваке године поводом Дана Општине - Видовдана.

Код избора најбољег сеоског предузетника води се рачуна о свакој мјесној заједници и њеним пољопривредним произвођачима.

До данас је додијељено 42 награде за што је издвојено 37.500 КМ.

Од 2005 - 2015. године директно за подстицаје је издвојено 733.898,20 КМ, односно за 347 пољопривредних произвођача исплаћена подстицајна средства.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Поред издвајања новчаних средстава из буџета општина се максимално залагала да обезбиједи што више средстава од донатора. Посебне активности су се водиле у периоду после поплава с тежњом да се пољопривредним произвођачима ублаже штете које су претрпјели.

Резултат таквог приступа помоћи, за 2014. и 2015. годину омогућио је да нашим пољопривредним произвођачима обезбиједимо:

- 350.380 кг сточне хране,
- 2265 врећица сјеменског кукуруза,
- 31 пластеник са системом за наводњавање,
- већа количина минералног ђубрива, сјемена и расада поврћа,
- сет за мужу и други видови донација.
- Поред наведеног пољопривредним произвођачима је пружана помоћ приликом конкурисања за средства Завода за запошљавање гдје је 8 пољопривредних произвођача добило по 8.000 КМ (укупно 64.000 КМ) за самозапошљавање у пољопривреди.

ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- **Подршка пољопривредној производњи кроз директне подстицајне мјере,**
- **Покретање прерађивачких капацитета на подручју општине,**
- **Даље увезивање пољопривредних произвођача, откупљивача и прерађивача,**
- **Јачање породичних пољопривредних газдинстава тржишно оријентисаних,**
- **Подстицање удруживања пољопривредних произвођача у циљу заједничког наступа на тржишту,**
- **Стварање препознатљивог производа за наше подручје,**
- **Сталне едукације ради упознавања пољопривредних произвођача са технологијама производње ради повећања прихода,**
- **Израда стратешких докумената у области руралног развоја и сеоског предузетништва.**

ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Осим задовољења својих егзистенцијалних потреба, сваки грађанин треба да задовољи и своје културне, здравствене, социјалне и друге друштвене потребе.

Зато смо се трудили да у протеклом периоду створимо што боље инфраструктурне, организационе и садржајне услове за што квалитетнији друштвени живот свих наших грађана.

Настојали смо да у свим дијеловима наше општине, како у градским тако и у руралним мјесним заједницама изградимо нове или реновирамо постојеће друштвене домове, спортске објекте, игралишта и полигоне. Подржано је оснивање и финансиран рад спортских клубова, културноумјетничких друштава и одржавање многих културно-спортских манифестација.

Образовање је област која захтијева посебну бригу и пажњу, јер се ради о најмлађој популацији, почев од дјецe у вртићу, преко основне школе гдје се стичу прва знања, средње школе гдје се добијају прва стручна занимања до факултета гдје се образују стручњаци који ће по завршетку школовања дати свој допринос развоју у многим областима привредног и друштвеног живота.

Зато смо у периоду од 2005. године до данас заједно са руководством школа, надлежним министарством и аплицирањем пројеката страним донаторима максимално радили на побољшању услова рада за наставне и ваннаставне активности.

Најважнији пројекти које смо реализовали су:

- **Реконструкција ОШ „Свети Сава“**, саниран кров, замијењена столарија, санирана 4 мокра чвора, физкултурна сала, окречени унутрашњи зидови, стављена фасада и урађена рампа за инвалиде (вриједност радова **729.898** КМ, средства Развојног програма РС и Министарства просвјете и културе РС 656.951 КМ, учешће општине 72.947 КМ);
- **Изградња и опремање нове петоразредне основне школе у МЗ Модрича 5**, (укупна улагања **589.001** КМ, РП РС и Министарство просвјете 584.722, општина 4.279 КМ);

Реконструкција ОШ „Свети Сава“

- **Санација и реконструкција ОШ „Свети Сава“ Бријестово** - пошто је школа поплављена извршено је комплетно унутрашње и вањско санирање објекта, уведено централно гријање, набављен намјештај (износ улагања **166.025** КМ);

*Изграђена и опремљена петоразредна школа у МЗ
Модрича 5*

*Санација и реконструкција ОШ „Свети Сава“
ПШ Бвијестово*

- **Мултимедији у школама-наша веза са свијетом** - пројекат реализован из ИПА средстава за прекограничну сарадњу Србија - БиХ са општином Уб, опремљене 3 школе у Модричи мултимедијалном опремом и намјештајем за мултимедијалне кабинете у све три школе (вриједност пројекта **62.115** КМ, донатор ЕУ 51.555 КМ, општина Модрича 10.560 КМ);
- **Сада заједно у акцију** - санација прилазног пута и дијела дворишта у Дјечијем вртићу „Наша радост“ (вриједност радова **10.000** КМ, донатор ПРО - Будућност);
- **Забавни парк за дјецу** - на дјечијем игралишту иза солитера набављени и постављени дрвени елементи за игру дјеце (вриједност пројекта **36.642** КМ, општина финансирала);

Свих ових година се није штедјело ни на **стипендијама** додијељеним модричким студентима, тако да и у најтежим годинама није смањивана ставка за стипендије у буџету општине. Од 2004. до 2015. године стипендирана су укупно **844** студента, за што је издвојено **2.447.300** КМ.

Поред стварања услова за редовно образовање младих, кроз разне пројекте смо им омогућили да се ангажују и кроз ваннаставне активности.

У току 2008. године је започела реализација пројекта **Омладински парламент**. Циљ овог пројекта је да се подигне свијест дјеце о демократским процесима, правима и одговорностима појединаца у функционисању друштва како би се млади лакше укључили у друштвене токове. Омладински парламент је формиран у средњој школи и броји 25 парламентарараца. Сваке године се одржава сједница парламента на којој парламентарци из предложених ученичких пројеката, изаберу пројекте који ће се реализовати у тој години у оквиру планираних средстава за те намјене у

Пријем модричких стипендиста

Сједница Омладинског парламента

буџету општине. Од оснивања до данас је реализовано **36** ученичких пројеката укупне вриједности **74.346** КМ.

У сарадњи са Фондацијом за развој заједница Мозаик 2008. године је покренут пројекат **Омладинска банка** с циљем финансирања малих пројеката неформалних група младих. Од оснивања до данас је реализовано **77** пројеката укупне вриједности **269.127** КМ. Средства Омладинске банке (општине и Мозаика) су износила 153.034 КМ, док су неформалне групе дале допринос у роби, новцу и услугама у износу од 116.093 КМ.

Кроз пројекте Омладинске банке су у 19 мјесних заједница урађене сљедеће активности:

- Уређени спортски и остали терени (школска дворишта, паркови) 30
- Уређени простори за дјецу 20
- Изграђена аутобуска стајалишта..... 7
- Постављено клупа 100
- Уграђено столица 60
- Постављено столова 9
- Постављено корпи за отпад 21
- Постављено жардињера за цвијеће 8
- Засађено разних садница 130
- Изграђене кућице за игру дјеце 2
- Клацкалице 22
- Љуљашке 17
- Тобогани за дјецу 4
- Теретане 2
- Голови 13
- Кошеви 6
- Мреже за одбојку 3
- Мреже за голове 6
- Столови за стони тенис 5
- Изградња трибина (метара дужних) 60
- Заштитна ограда иза голова (метара квадратних) 560
- Ограђивање 4 игралишта (метара дужних) 560

Санирање заштитне ограде на Стадиону ФК „Врањак“

Изградња Мини трибина у Кутловцу

Поред наведених пројеката и активности у протеклом периоду смо омогућили одржавање многих манифестација, путовања и едукација за младе (обука омладинских лидера, Моја пословна идеја, размјена младих БиХ и Њемачке, одлазак младих одбојкашица и фудбалера у Италију, Дан борбе против сиде, пријем и додјела награда најбољим ученицима основних и средњих школа, увођење бесплатног интернета у Градски парк и низ других активности)

Спорту као веома важној области друштвеног живота чији су учесници углавном млади људи у општини Модрича се поклања значајна пажња.

У периоду од 2005. до данас из буџета општине су издвојена значајна средства, како за изградњу спортских објеката и терена, тако и за рад спортских клубова и организација.

У посматраном периоду је само за рад 31 спортског клуба и организацију манифестација издвојено **2.568.787** КМ буџетских средстава.

Реализовано је и неколико пројеката за које су обезбијеђена и донаторска средства:

- **Фудбалски стадион „Др Милан Јелић“** - извршено уређење стадиона и добијена лиценца за одржавање такмичења по стандардима УЕФЕ, вриједност радова **1.096.000** КМ, финансирано из Развојног програма РС);

Уређен Стадион „Др Милан Јелић“

- **Реконструкција културно-спортског центра** - замјена дотрајалог копелит стакла на спортској дворани, адаптација тоалета, (вриједност пројекта **24.477** КМ, донација Чешке амбасаде 17.134 КМ, учешће општине 7.343 КМ);
- **Заједно у одбојци на пијеску** - уређење терена за одбојку на пијеску у МЗ Модрича 3 (вриједност **8.648** КМ);
- **Шампионке мира** - опрема и учешће на такмичењу Женског фудбалског клуба „Модрича“ (вриједност **6.305** КМ, донатор ПРО - Будућност);
- **Рониоци и спасиоци Модрича - Градачац** - чишћење корита ријеке Босне, набавка 3 сува одијела за Ронилачки клуб „Видра“ и одржавање регате (вриједност **8.459** КМ, донатор ПРО - Будућност).

Аплицирањем пројеката за додјелу средстава према министарствима Владе РС одобрено је и имплементирано неколико пројеката:

- **Спортско рекреативни центар Дуга Њива** - вриједност **20.000** КМ;
- **I и II фаза реконструкције Руске бање у Толиси** - вриједност **31.682** КМ;
- **Уређење Спортско-рекреационог центра Ријечани** - вриједност **12.000** КМ;
- **Уређење простора око Добор куле** - вриједност **12.000** КМ;
- **Манифестација „Традиција и ја“** - вриједност **9.500** КМ;
- **Модричко љето 2015** и други пројекти.

Поред планиране ставке у буџету општине за рад установа **културе** и у овој области су обезбијеђена одређена донаторска средства:

- **Санација и опремање Центра за културу** - извршена санација зграде Српског културног центра и опремање кино сале (вриједност пројекта **130.000** КМ, Развојни програм РС **60.000** КМ, СДЦ Швајцарска **30.000** КМ, општина **30.000** КМ и СКЦ **10.000** КМ)
- **Реконструкција љетне позорнице СКЦ** (вриједност **7.393** КМ, донатор ПРО - Будућност).

Опремљена Кино сала

У области **здравствене заштите** у Дому здравља Модрича извршено је уређење и опремање службе хитне помоћи и службе за физикални третман. Умјесто монтажног дијела Дома здравља изграђен објекат од чврстог материјала, укупне површине **1.250 м²** (приземље + спрат). Вриједност ових пројеката је **626.200** КМ (Развојни програм РС **500.000** КМ и општина Модрича **126.000** КМ)

Новоизграђени објекат Дома здравља

Општина Модрича је 2007. године потписала Споразум између Скупштине општине, Начелника општине и **невладиних / непрофитних организација** општине Модрича, којим су успостављене јасне, ефикасне и транспарентне процедуре међусобне сарадње и партнерства. У складу са потписаним споразумом општина је планирала средства за финансирање пројеката НВО.

У посматраном периоду је за финансирање рада и пројеката 43 НВО (удружења) издвојено укупно **1.872.628** КМ.

Општина Модрича је неколико година уназад улагала изузетне напоре да пронађе неопходна средства за изградњу **Центра за дневни боравак дјеце са посебним потребама**. Напокон 2015. године пронађен је донатор и изграђен је и опремљен приземни објекат корисне површине 276,41 м², чија је укупна вриједност **551.329** КМ. Средства за изградњу и опремање Дневног центра је обезбиједило Удружење Обервалис из Швајцарске у износу од 489.957 КМ, док је општина Модрича финансирала и обезбједила адекватну парцелу величине 1.125 м² те сву потребну пратећу документацију, дозволе и прикључке у износу од 61.372 КМ.

Центар за дневни боравак дјеце са посебним потребама

Поред најмлађих грађана општине Модрича посебна брига је вођена и о најстаријој популацији наше општине, **пензионерима**.

У протеклом дванаестогодишњем периоду Удружењу пензионера је додијелено преко **пола милиона** КМ из буџета општине.

Кроз УН-ов програм за опоравак од поплава под називом „Данас за нас“ у Дому пензионера је отворен **Центар за здраво старење**. Реновиране су просторије, набављен намјештај, справе за вјежбање и друга опрема и извршена обука волонтера, који ће водити центар и пружати одређене услуге корисницима центра, вриједност пројекта је око **60.000** КМ. Циљ пројекта је побољшање квалитета живота особа треће животне доби. Општина Модрича, поред износа од **40.000** КМ које у просјеку издваја годишње пензионерима, формирањем оваквог центра спада у ред општина која овој популацији придаје велику пажњу.

Центар за здраво старење

Годишње дружење пензионера у Ријечанима

БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ

У области буџета и финансија у протеклом периоду су остварени значајни резултати који се огледају прије свега у транспарентнијем процесу припреме и усвајања буџета, квалитетнијем и реалнијем планирању, рационалнијем располагању јавним средствима и свеобухватнијем извјештавању о трошењу буџетских средстава.

Можемо констатовати да је буџет потпуно финансијски консолидован и да су све фискалне године у периоду од 2005. и касније остварене са буџетским суфицитом. Захваљујући реалном планирању и рационалном трошењу буџетских средстава потпуно су измирене све наслијеђене обавезе из претходног периода које су износиле 1.549.000 КМ и углавном су се односиле на неизмирене обавезе према добављачима за извршене услуге и испоручену робу. Крај 2004. и почетак 2005. године је финансијски био оптерећен и исплатама по основу експропријације земљишта за потребе изградње новог моста на ријечи Босни у износу од 417.000 КМ.

Укупно затечене обавезе општине приликом примопредаје дужности Начелника општине крајем 2004. године износиле су 2.350.000 КМ, а остварени буџет за ту годину био је испод 6.000.000 КМ. То значи да је задуженост општине у том моменту износила 40% од укупног буџета.

Иако су наслијеђене велике обавезе из претходног периода, већ у првој години мандата смо остварили значајне резултате. Захваљујући одговорном и рационалном располагању буџетским новцем, успјели смо измирити дугове из претходног периода, обезбиједити нормално функционисање свих буџетских корисника и реализовати планиране капиталне инвестиције.

У наредним годинама смо значајно повећали издвајања за потребе буџетских корисника, борачко-инвалидске заштите, стипендије, спорта, културе, невладиног сектора. Посебно истичемо да су у великој мјери увећана средства за реализацију врло значајних капиталних инвестиција.

Као илустрацију претходне констатације, наводимо сљедеће примјере:

О П И С	2004. год.	2005. год	2015. год
Центар за социјални рад	164.480	260.000	1.006.809
Дјечије обданиште	157.800	167.500	583.092
Дом здравља	19.850	30.000	120.000
Спорт	70.000	148.000	200.881
Удружење пензионера	15.000	20.000	44.000
ОСТВАРЕНИ БУЏЕТ	5.981.000	6.919.000	10.091.071

Из података у претходној табели видимо да износ повећаних издвајања знатно превазилази релативно повећање оствареног буџета.

У оквиру буџета је реализован низ врло битних капиталних инвестиција. Најзначајније инвестиције су изградња водоводне и канализационе мреже чија укупна вриједност прелази износ од 10.000.000 КМ, асфалтирање градских улица и локалних путева, изградња тротоара и спортских полигона, свлачионица фудбалских клубова, реновирање сеоских домова, санација подручних школа, сеоских амбуланти и друго.

У сарадњи са Владом РС смо завршили изградњу нове општинске зграде, асфалтирали све путне правце према Дугој њиви, Липи на Вучијаку, реконструисали објекат Основне школе „Свети Сава“, изградили објекат нове петоразредне школе у МЗ Модрича 5. Изграђен је нови објекат са 24 стана за породице погинулих бораца и ратних војних инвалида, завршена санација Хитне службе и изграђен нови објекат породичне медицине Дома здравља.

Изградњом фудбалских свлачионица и спортских полигона су створене значајне претпоставке за развој спорта на подручју општине, а у наредном периоду се тиме омогућава веће улагање у финансирање текућих потреба спортских клубова (набавка спортске опреме, трошкови такмичења и сл.). За врло битан резултат сврсисходног трошења буџетских средстава, сматрамо и податак да је у посматраном периоду дошло до стварања низа удружења грађана у области културе (културно умјетничка друштва, мажореткиње, етно група и др.) и уопште до развоја невладиног сектора.

Јавна расправа о Нацрту буџета

О Буџету на сједници СО Модрича

Буџет је у потпуности стабилизован, све преузете обавезе су измирене, издвајања за буџетске кориснике и кориснике грантова су на знатно вишем нивоу, извршена су знатна улагања у реализацију капиталних пројеката и остварен висок степен ликвидности. Морамо нагласити и транспарентност код усвајања буџета, као и извјештавања о располагању буџетским средствима. Организују се јавне расправе на тему буџета на којима се грађанима презентују остварени резултати и планови за наредну годину. На овим расправама грађани имају прилику да изнесу своје примједбе, приједлоге и сугестије и многи од ових приједлога су уврштени у буџет и реализовани.

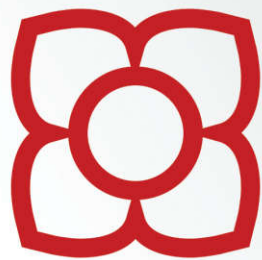
Врло је битно нагласити да је буџет у сваком тренутку ликвидан, односно да располаже одговарајућим новчаним средствима, да се уредно и на вријеме извршавају све уговорене обавезе. Тиме су створене значајне материјалне претпоставке да се и у наредном периоду настави са планском реализацијом капиталних улагања и што потпунијим задовољењем потреба свих буџетских потрошача.

ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- **Постигнути резултати у периоду 2005-2016. година у којем су, прије свега, измирене све наслијеђене обавезе из претходног периода, а сигурно је да ће се у наредни четворогодишњи период ући без новостворених обавеза и дуговања, представљају добру подлогу за амбициозне планове у наредном периоду.**

- Не смијемо заборавити да ће Модрича у скорој будућности добити још једну изузетно квалитетну путну комуникацију, а ради се о Коридору 5-Ц који ће пролазити кроз подручје наше општине. Преговори око трасе будућег коридора су успјешно окончани, тако да је изабрана најповољнија варијанта за грађане Модриче. Боља и квалитетнија саобраћајна инфраструктура ће сигурно нашу општину учинити и привлачнијом за потенцијалне инвеститоре. Надамо се да ће и нова индустријска зона дати подстицај привредним улагањима, те допринијети расту запослености.
- У асфалтирање градских улица и локалних путева су већ уложена значајна средства и намјера нам је да наставимо са асфалтирањем путне мреже. Планирамо да у наредне четири године у потпуности асфалтирамо све градске улице, а локалне путеве у сеоским мјесним заједницама ћемо асфалтирати у складу са исказаним приоритетима мјесних заједница. Поред тога, у новоизграђеним насељима ће бити асфалтиране најважније саобраћајнице и то ће у потпуности бити финансирано буџетским средствима, односно без финансијског учешћа грађана.
- Наши су планови да у наредном периоду изградимо модеран централни градски трг са фонтаном и осталим пратећим садржајима. Свјесни смо да у нашем граду још увијек постоје недовољно уређене зоне и томе придајемо велику пажњу. Један од наших планова у наредном периоду јесте и реконструкција Градског парка како би наш град учинили што љепшим.
- Наставићемо са улагањима у реновирање и адаптације сеоских домова културе, јер се то у претходном периоду показало као изузетно оправдано. Наиме, већ је дошло до формирања културно умјетничких друштава у сеоским мјесним заједницама и оживљавања друштвеног живота. Томе је допринијела и изградња спортских полигона, те смо њиховим освјетљавањем створили мјеста окупљања за младе на селу. Овакав вид улагања ћемо и даље наставити с циљем да сеоској омладини пружимо прилику за активнији друштвени живот и дружење. С истом намјером смо значајна средства улагали у изградњу спортских објеката, односно фудбалских свлачионица и тиме смо омогућили пристojне услове за рад и такмичење спортских клубова. Најбоља потврда су добри резултати наших фудбалских клубова у свим ранговима такмичења, али прије свега то што смо сеоској омладини пружили прилику да се активно баве спортом. Искуства свих развијених средина показују да је неопходно улагати знатна средства у образовање. Без ових улагања нема развоја и стога један од приоритета мора бити образовање. Наши су планови да извршимо адаптацију сеоских подручних основних школа. Иако је то обавеза надлежног Министарства, желимо максимално убрзати стварање услова за несметано школовање у пристojним условима. Сваке године ћемо из општинског буџета издвајати средства за набавку рачунара у школама и тиме желимо повећати информатичку писменост. Обезбиједићемо и плаћати трошкове прикључка на интернет за потребе школских установа.
- Наставићемо да у буџету планирамо средства за стимулацију natalитета, тако што ћемо исплаћивати једнократне износе породицама за свако треће и четврто рођено дијете. Из ове ставке бисмо исплаћивали помоћи породицама са четворо и више дјете.
- Нећемо заборавити ни наше пензионере, јер ћемо наставити са праксом сталног повећања планираних средстава намијењених овој категорији. Тиме желимо да бар у границама наших могућности, ублажимо њихов тежак материјални положај.

СНСД

СНАЖНА МОДРИЧА!

Снага Српске!

Издавач:

ОО СНСД МОДРИЧА

улица Јована Дучића бр. 1

тел/факс: 053/811-173

Тираж: 700 примјерака